

Οἱ Βασιλεῖς τῆς Εὐρώπης διὰ τὴν ἀμνηχανίαν τῶν πολέμων, καὶ τὴν κένωσιν τῶν θησαυρῶν των, μεθροδευθέντες ἐτύπωσαν, καὶ χάρτινα νομίσματα, τὰ ὅποια Cedole, ἀπὸ τῆς σχεδίου, καὶ Assignati, προσσημειωμένα, καὶ Biglietti, γραμμάτια, ἢ ὁμολογίας ὠνόμασαν, διορίζοντες μὲ ἐπιτάγματα τῶν νὰ ἀλλάσσονται μὲ τὰ μεταλλικὰ νομίσματα κατὰ τὴν περίληψίν των· ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς ἀνισχυρότητος τῆς τοιαύτης προσταγῆς εἰπομεν προσημαζόμενοι. Ἐνας τῶν Ὀθωμανῶν Σουλτάνων ἐχοφέποτε, εὐριθεὶς εἰς ἀνάγκην πολέμου, νόμισμα ἀπὸ Σκύτος ἀντὶ τῆς ἀργυρῆς γροσσίου, ἀλλ' εἰς τὴν εἰρήνην τὰ εἰσύναξεν ὁ θησαυρὸς, ἀλλάξας αὐτὰ μὲ ἀργύρια· ἀλλὰ τῆτο γίνεται ἀπὸ τοὺς νικητὰς.

Εἰς τὴν Ἀφρικὴν παρὰ τὸν Ὠκεανὸν μεταχειρίζονται Κοχλίδια ἀντὶ νομισμάτων. Ἴδὲ ΚΟΧΛΙΔΙ.

Νομίσματα γνήσια εἶναι ὅσα κόπτονται εἰς τὰ δημόσια, καὶ βασιλικὰ Νομισματοκοπεῖα, φέροντα τὰ δημόσια σύμβολα.

Νόθα δὲ, ἢ Κίβδηλα, καὶ Τυρκικώτερον Κάλπικα, ὅσα χαράσσονται ἀπὸ ἄλλον τινὰ μὲ ὕλην κατωτέραν, ἢ καὶ μὲ τὴν αὐτὴν ὕλην γνωρίζόμενα ἀπὸ τὸ βάρος, τὸ χρῶμα, τὸν ἦχον, καὶ τὸν τύπον, εἰς τὰ ὅποια πρέπει νὰ συνειδίξη ὁ ἔμπορος, διὰ νὰ μὴ πλανᾶται εἰς τὰς ληψοδοσίας· διότι μὲ ὅλην τὴν δικαίαν τῶν Νόμων αὐστηρότητα ἐναντίον τῶν παραχαρακτῶν (καλπεζάνιδων) εἰς ὅλας τὰς Ἐπικρατείας τῆς Οἰκουμένης, εὐρίσκονται μ' ὅλον τῆτο ἀπανταχῆ, καὶ εἰς τὴν Τυρκίαν αὐτὴν, ὅπως εἶδομεν καὶ πολλὰς νὰ παιδεύθῃν θανάτῳ σκληρῷ.

Ἀλλὰ ταῦτα μὲν περὶ τῆς Νομισματοκοπῆς, ὡς πραγματεία, ἢτοι κοινῆς μέτρος, καὶ ἀποτιμήματος μεταξὺ δύο πραγματειῶν, ἢ καὶ μιᾶς. Περὶ δὲ τῆς εἴδους ἐκάστου, καὶ τῆς τιμῆς θέλομεν διαγράψαι εἰς τὰ Ἄρθρα τῶν Ἐπικρατειῶν τῆς Οἰκουμένης, εἰς τὸ Γεωγραφικὸν Λεξικόν, ἢτοι τὸ Β'. Βιβλίον, καὶ περὶ τῆς τρόπου τῶν συναλλαγμάτων αὐτῶν εἰς τὸ Γ'. ὅπου θέλουν δοθῆναι καὶ κανόνες λογαριαστικοὶ τῆς ἀναλογίας των.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΕΪΨΟΝ, καὶ Ἀργυροκοπεΐον ὁ Ζα-
ραπχανές, καὶ ἀπλύστερον Ζαραπχανές, Ἰταλιστὶ Zecca.

ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΪΨΑ, ἢ **ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΤΤΪΨΑ**, ἡ
τέχνη τῆς κατασκευῆς τῶν Νομισμάτων, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν
δίδονται εἰς ἐκάστην Ἐπικράτειαν τὰ νομίσματα, καὶ
γίνεται τὸ ἐμπόριον· ἀλλ' ἀνάγκη δὲν ἔχει ὁ ἔμπορος
να τὴν ἰξεύρη, διὰ τοῦτο καὶ δὲν πολυλογῶ περὶ αὐτῆς
τῆς τέχνης.

ΝΟΥΨΚΑ, ἡ ἐνυδρίς, ζῶον ἀμφίβιον καστανόμαυρον.
καὶ διὰ τὸτο παρὰ τῶν Τέρκων Σοῦ Σαμουρ (ἐνυδρον
Σαμουρι) ὀνομάζεται, καθὼς καὶ παρὰ τῶν Γάλλων
Martre aquatique. Ἰδὲ ἘΝΤΑΡΙΨ.

Ξ

ΞΗΡΙΨΧΗ, ἢτοι Ξηρορράχη, τῆ Σιλύρου, ἢτοι Στο-
ριονίου, ἀλατισμένη, καὶ ξηραμένη εἰς τὸν καπνόν· τὰ
καλλήτερα, καὶ πλατύτερα ὀνομάζονται Μήδια, καὶ εἶ-
ναι καλὸν προσφάγι, ὅταν δὲν ἦναι εὐρωτιασμένα ταγ-
κά· φέρονται ἀπὸ τὸ Ταγκαρόκον ὡς προϊόν τῆ Ἀστρα-
χανίου. Ἰδὲ ΣΤΟΡΙΟΨΝΙ.

ΞΤΛΑΛΟΨΗ, τὸ Οὐδαγάτζ, ἢτοι μυριστικὸν ξύλον.
Ἰδὲ ἈΛΟΨΗ.

ΞΤΛΟΝ, τὸ στερεὸν σῶμα τῶν δένδρων, ἢτοι ὁ κορ-
μὸς, στέλεχος, καὶ κλόνοιτου, ἐνίοτε δὲ καὶ ἡ ρίζα
αὐτῆ· ὅτι δὲ εἶναι ἀναγκαῖον εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸ
βλέπομεν ἀπὸ τὰς καθημερινὰς χρήσεις μας· εἰς τὰ μέ-
ρη μας τὸ ἐσωτερικὸν ἐμπόριον τῶν ξύλων, καθὼς καὶ
ἀπανταχοῦ εἶναι μέγα· τὸ δὲ ἐξωτερικὸν μόνον εἰς τὰ
βαφικὰ περιορίζεται, καὶ ὀλίγα τινὰ διὰ λεπτεργίαν.

Διαιροῦνται ἐμπορικῶς τὰ ξύλα

α. Εἰς Βαφικὰ, ἢτοι τὰ χρησιμεύοντα διὰ να κάμουν
βαφίν.

β. Εἰς Ἐργάσιμα, ἢτοι τὰ δελευόμενα, καὶ κατα-
σκευαζόμενα κατὰ τὰς χρεῖας μας, ὁποῖα εἶναι καθ' ὑ-
ποδιαίρεσιν τὰ ἀκόλουθα.

1. Τὰ

1. Τὰ Ναυπηγήσιμα.
2. Τὰ Οἰκοδομικά.
3. Τὰ κατασκευαζόμενα εἰς σκεύη διὰ πολλῶν, ἢ δι' ἐνὸς ξύλου.

γ'. Εἰς Ἱαματικά, ἢτοι τὰ χρήσιμα εἰς τὴν Ἱατρικὴν.

δ'. Εἰς Καύσιμα, ὅποια εἶναι καὶ οἱ ἄνθρακες· ὡς ξύλα ἡμίκαυστα, περὶ τῶν ὁποίων ἄς ἐκθέσωμεν κατὰ σειράν τὰναγκαῖα διὰ τὸ ἐμπόριον.

Ξύλα Βαφικά εἶναι διάφορα, καθὼς θέλεις ἀναγνώσει ἐδῶ εἰς πολλὰ Ἄρθρα δένδρων τῆς Ἰνδίας, καὶ τὴν Μελίνην τῆς τόπυμας, διότι ὁ χυμὸς ὅλων τῶν δένδρων ἔχει χρῶμα, ἀλλὰ μ' ὅλον τὸ ὀλίγα μεταχειρίζομεθα εἰς βαφάς, διὰ τὸ καὶ τὸ ὄνομα ἀρμόζει κυρίως εἰς μόνα τὰ Βακάμια Τουρκιστί, καὶ ξύλα τῆς Βρασιλλίας παρὰ τῶν Εὐρωπαϊῶν ὀνομαζόμενα, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐμβαίνουν εἰς τοιοῦτο ἐμπόριον τὰ τρία ταῦτα ὀνομαζόμενα ἀπὸ τὰς Ἐπαρχίας·

Τοῦ Φερναμβούκου

Τῆς Ἀγίας Μάρθας

Τοῦ Καμπεχίου

} Ἴδὲ εἰς τὰ ἴδια Ἄρθρα.

Τὸ δὲ τῆς Ἰαπωνίας ὀνομάζεται Σαπὰν, καὶ εἶναι δύο εἰδῶν, μικρὸν, καὶ μέγα, ὀλίγον γινώριμον, καὶ ὀλιγώτερον χρήσιμον εἰς ἡμᾶς. Ἀπὸ ὅλα ταῦτα ἐγκρίτεται τὸ τῆς Φερναμβέκου, καὶ εἶναι ἀκριβώτερον· ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ βαφαὶ τῶν ξύλων τούτων εἶναι πρόσκαιροι, καὶ ἐκβάφονται, εἰς τὴν Γαλλίαν, τῆς ὁποίας τὰ χρώματα φημίζονται ὡς ἀνεξίτηλα, μάλιστα εἰς τὰ ῥῆχα, ἦτον ἐμποδισμένη ἢ μεταχειρίσις ταν.

Τὰ Ἐργάσιμα Ξύλα ἀποτελοῦν ἐμπόριον μέγα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ Ὀλλάνδαν μὲ τὰ παράλια τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης διὰ τὰς μεγάλους στόλυς των, διὰ τὰς μεγάλας οἰκοδομάς των, καὶ διὰ τὰς πολλὰς ξυλῖνας μηχανάς· ἐννοῶ τὴν Ὀλλάνδαν κατὰ τὴν προτέραν λαμπράν της ἐμπορικὴν κατάστασιν.

Ναυπηγικά Ξύλα ὀνομάζονται ὅσα χρησιμεύουν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν караβίων, ἢ εἰς τὰ Βασιλικά Ναυ-

Ναυπηγεία, ἢ εἰς τὰ Ἐμπορικά· ἡ Κωνσταντινούπολις λαμβάνει διὰ τῆς στόλους τῆ Βασιλείου τὰ καλήτερα, ἀπὸ τὸν κόλπον τῆς Νικομηδείας, καὶ ἀπὸ τὸ Κίτρος τῆς Μαύρης Θαλάσσης, καὶ ὀλίγα ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην, κατώτερα δὲ ἀπὸ τὴν Δακίαν, ἐπειδὴ εἶναι εὐκολόσηπτα. Οἰκοδομικὰ μᾶς δίδει πολλὰ ἢ Δακία φερόμενα εἰς σχεδίας (σάλια) ὀπισθοδεμένα εἰς τὰ καράβια, συρόμενα, καὶ πολλάκις ἔχοντα καὶ μικρὸν κατάρτι μὲ πανὶ διὰ νὰ βοηθῆ τὴν κίνησιν.

Ἀπὸ αὐτὰ ἄλλα εἶναι δουλευμένα εἰς τετραγώνους στύλους διαφόρων μεγεθῶν, καὶ εἰς σανίδια, καὶ ἄλλα ἀδέλφια, καὶ τὰ κατάρτια, φερόμενα, καὶ προιτιζόμενα ἐδῶ· τὸν ἴδιον τρόπον μεταχειρίζονται καὶ εἰς τὰ παράλια τῆς Μαύρης Θαλάσσης πρὸς τὴν Ἀσίαν, τὰ ὅποια μᾶς δίδον τὸ ἔπαρκῆ εἰς τὴν διάρκειαν τέττε τῆ ἔξαστουῶ πολέμου. Οἱ Τῦρκοι ὄλην αὐτὴν τὴν Ξυλικὴν τὴν ὀνομάζουσι Κεριστέν, τοῦ ὁποίου τὰς μεγάλας ποσότητας διὰ νὰ καταλάβῃ τινὰς, ἀρκεῖ νὰ ἰξεύρη, ὅτι ὄλαι αἱ πολυάριθμοι οἰκίαι τῆς Κωνσταντινῆ πόλεως, καὶ τῶν εὐρυχώρων προαστείων τῆς εἶναι ξύλιναί, καὶ ὑπόκεινται εἰς συχνὰς, καὶ φθοροποιὰς πυρκαϊὰς, ὥστε ἀναεῖνται συχνότατα.

Καλὴ Ξυλικὴ εἶναι ὅταν κοπῆ μετὰ τὸ ἀπάνθισμα τῆ δένδρου, μάλιστα τὸν καιρὸν τῆ φθοροπώρου· διότι ἡ κοπτομένη τὴν ἀνοιξιν, ὅταν τὰ δένδρα ἔχουν πολὺν χυμὸν, εἶναι εὐκολόσηπτος, καὶ φθείρεται ἀπὸ τὸν σκώληκα. Δένδρα δὲ χρήσιμα εἰς τῆτο εἶται ὄλα τὰ μεγάλα κατὰ τὴν χρείαν, ἢτοι διὰ στύλους τὰ Δρύϊνα, διὰ σανίδια αἱ Ἐλάται, καὶ παρομοίως.

Διὰ Κατασκευὴν Σκευῶν Ξυλικὴ φέρεται ἐδῶ ἀπὸ τὰ ἴδια μέρη, καὶ μετὰ τὴν ἀποπλήρωσιν τῆς χρείας τῆ τόπου, στέλλεται πολλὴ καὶ ἔξω. Ἴδὲ ΔΟΓΑ, ΣΤΕΦΑΝΙΑ, ΠΤΞΑΪΡΙ.

Εἰς τὸν εἰρημένον τῆ Κίτρος λιμένα κατασκευάζουσι μὲ τὸν τόννον διὰ τοῦ νεροῦ πολλὰ εἶδη σκευῶν, καὶ ὄλμους, τόντους διὰ νῆμα, ἀτράκτια, σπονδύλια, ἡλα-

κάτας (ρώκας) σκάφας στρογγύλας δια τῷ τόνου, καὶ μακρὰς αὐλακωδῶς ἐσκαμμένας δια τῆς σκεπάρνης ὀπτιάρια ξύλινα, καὶ ἄλλα πολλά.

Δυλεύον καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν πολὺ πλῆθος τοιῶτων μὲ τόνον χειροκίνητον ἀπὸ ξύλον ὀξείας, καὶ πυξάρι.

Περὶ δὲ τῶν ἐπιτηδείων μας λεπτοφυῶν, Ἴδε **ΞΥ-ΛΟΥΡΓΙΑ**.

Ἰαματικά ξύλα, μᾶς δίδει ἀπανταχῆ ἡ γῆ, καθὼς καὶ χόρτα, ἀπὸ τὰ ὅποια ὁ περίεργος βλέπει πολλά εἰς τὴν σειράν τήτου τοῦ Βιβλίου ὀπολλά ἀπὸ αὐτὰ εἶναι καὶ Ἀρωματικά, καὶ Βαφικά ἐνταυτῶ. Αἱ Ἀνατολικαὶ, καὶ Δυτικαὶ Ἰνδίαὶ ἐμπορεύονται μὲ τὴν Εὐρώπην δίδουσαι αὐτὰ τὰ εἶδη, καὶ ἐκεῖθεν ἡμεῖς τὰ λαμβάνομεν ἐμμέσως, καὶ ὅσα εἶναι ἐπισημότερα ἔχον τὸ ἴδιον Ἄρθρον ἐδῶ κατὰ τὴν ὀνομασίαντων.

Ξύλα Καύσιμα, ἢτοι Καυσόξυλα, καλήτερα εἶναι τὰ Δρύϊνα, καὶ εὐώδη τὰ Κέδρινα ὅσα εἶναι λευκά ὡς τῆς Λεύκης, ἢ Πτελέας, ἢ ῥητινώδη ὡς τῆς Ἐλάτης, καὶ παρόμοια, δὲν εἶναι καλὰ δια καύσιμον, διότι τὰ πρῶτα καίονται εὐθὺς μὲ ἀδύνατον πῦρ, καὶ δὲν κάμνουν ἀνθρακας, τὰ δὲ δεύτερα ὀμοίως ὀλλά καὶ μυρίζουν βαρέως.

Ἡ Κωνσταντινέπολις λαμβάνει τὰ χρειώδη ἀπὸ τὰ παράλια τῆς Μαύρης Θαλάσσης. Ἴδε ἌΝΘΡΑΞ.

Ξύλον Ζωῆς, Lignum Vitae.

Ξύλον Κόκκινον, τὸ Σάνταλον, καὶ ἴδε ἐκεῖ.

Ξύλον Ἰνδικόν, ἢ Ἄγιον, Legno Santo, τὸ Γαϊακόν (Gayas) ξύλον σκληρότατον, καὶ βαρύτατον δένδρον βλαστάνοντος εἰς τὰς Ἀνατολικὰς, καὶ Δυτικὰς Ἰνδίας μὲ φύλλα πράσινα, στρογγυλὰ, καὶ μακρὰ, καὶ μέγαν ὡς τὰς καρδιάς μας, μὲ ἀνθη ἀστρομόρφα κυανᾶ, καὶ καρπὸν, ὡς λεπτοκάρυον.

Τὸ ξύλον τοῦτο εἶναι καστανόχρην, ῥητινώδες, εὐοσμὸν, πικρόδριμυ εἰς τὴν γεῦσιν, καὶ μὲ τὴν φλοιὸν δυσατὰ κωλυμένην.

Χρη-

Χρησιμεύει εἰς τὰ ξυλουργικὰ ἔργα, ὅσα χρειάζονται σκληρὸν ξύλον· εἰς δὲ τὴν ἰατρικὴν διὰ πτισσάνης ἰδρωτικᾶς τὸ περὶ τὴν ἐντερῶν, καὶ εἰς τὰ ἀφροδισιακὰ πάθη. Οἱ Χυμικοὶ ἐκβάλλουν ἀπὸ αὐτὸ, διὰ τὰς Φαρμακοποιίας, φλέγμα, πνεῦμα, ἔλαιον μαῦρον, παχύ, καὶ δυσώδες, ἅλας, καὶ ρητίνην.

ΣΤΛΟΚΑΤΣΙΑ, Cassia Lignea. Ἴδὲ **ΚΑΣΣΙΑ ΣΚΛΗΡΑ**.

ΣΤΛΟΒΑΪΣΑΜΟΝ. Ἴδὲ **ΒΑΪΣΑΜΟΝ**.

ΣΤΛΟΥΡΓΙΑ. Ἡ τέχνη τῶν κατασκευαζόντων διάφορα ξυλικά σκεύη, καὶ ἀποσκευᾶς, καὶ Ξυλουργοὶ οἱ κοινῶς λεγόμενοι Μαραγκοὶ, ἀπὸ τῆς Γαλλικῆς ἴσως *Mari-gain*, δηλοῦντος τὰ ξυλουργικὰ ξύλα, καὶ κυρίως τὰς Δόγας.

Εἶπομεν ὀπίσθεν περὶ τῶν σκευῶν τῶν ξυλουργῶν τῆς Κίτρους, καὶ περὶ τῶν κατασκευαζόντων τὰ Κιβώτια· Ἴδὲ **ΚΙΒΩΤΙΟΝ**· καὶ περὶ τῶν ξυλουργούντων εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν διάφορα πράγματα, ἀλλ' ὅλοι ἔτοι οὐκ ἔμπορῶσαν νὰ μᾶς ἐλευθερώσων εἰς τὰς χρείας μας ἀπὸ τὰς Εὐρωπαϊκᾶς ἀποσκευᾶς.

Ἡ νεοσυστηθεῖσα Συρτεχνία τῶν Νησιωτῶν Τηνιακῶν εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν κατασκευάζει τώρα ἐξαίρετα ξυλουργικὰ ἔργα, ὡς γραφεῖα, ταμῆα, κιβώτια παντοίων εἰδῶν, θήκας καθρεπτῶν, κορωνίδας αὐτῶν, καὶ εἰκόνων, σκαμνία, τραπέζας, καὶ ἀπλῶς ὅσα ξυλουργοῦνται παρὰ τῶν ἐπιτηδειοτέρων τεχνιτῶν τῆς Εὐρώπης, ἀρκεῖ μόνον νὰ τὰ ἰδῶν, καὶ νὰ ἔχουν τὸ ξύλον, ἢ τὸν ἔβανον.

Μεταχειρίζονται ἐντόπια ξύλα πτελέας, μαυροξύλου, καρυδιᾶς, κέδρου, καὶ ὅταν ἔχουν, σάνταλον, καὶ ἔβανον, καὶ διὰ ποικιλότητος, κόκκαλα, πυξὸν, ἐλεφάντινον, κέρατα, χελώνης ὄστρακον, κόχλους, καὶ παρόμοια.

Τὰ ἔργα των διαδίδονται καὶ εἰς τὰ ἔξω μέρη τῆς Βασιλευσῆς μὲ παῦσιν τῆς ζητήσεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν ξυλουργῶν καὶ εἰς τὴν πατρίδα των, καὶ εἰς τὴν Σμύρνην,

την, καὶ ἀλλαγῆ· καὶ βαθμυδὸν αὐξάνει αὐτὸ τὸ ἐσω-
τερικὸν Ἐμπόριον.

ΣΤΛΟΚΕΨΑΤΑ. Ἰδὲ ΚΕΡΑΨΤΙΟΝ.

ΣΤΡΑΨΦΙ, ἐργαλεῖον χρήσιμον διὰ τὸ ξύρισμα τῶν
τριχῶν. Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν χαλκεύουν ἀρκετὰ
μὲ καλὸν χάλυβα, καὶ κοπτερά, ἀλλ' ἐγκρίνονται καὶ
εἰς αὐτὸ τὸ βαναυσύργημα τὰ Ἀγγλικά, φερόμεια εἰς
Θήκας, καὶ πωλούμενα μὲ ζήτησιν.

Τὰ Γερμανικά ἔχουν τὸν δευτέρον τόπον· ὑπάγονται εἰς
τὸ εἶδος τῶν βαναυσυργιῶν, καὶ πωλῶνται μὲ τὴν δω-
δεκάδα· ἴσχυατα εἶναι τὰ τῆς Ἐνετίας, καὶ εὐθυνώτα-
τα, μὲ τὰ ὁποῖα εὐχαριστεῖται ἡ Ἥπειρος καὶ Ἑλλάς,
αἱ κατὰ τὸ παρὸν ἐλεινῶς ἀτεχνοὶ, καὶ ἀπρονόητοι.

Τὰ χειρουργικά ξυράφια εἶναι διαφόρων σχημάτων κα-
τὰ τὴν ἀνάγκην τῆς τέχνης, καὶ πωλῶνται εἰς τὰς Θή-
κας συμπεριλαμβανόμενα μὲ τὰ λοιπὰ ἐργαλεῖα ταύ-
της. Ἰδὲ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ ἘΡΓΑΛΕΨΑ.

Ο

ΟΔΟΝΤΙΑ. Κόκκαλα σκληρὰ ἐντεθειμένα κατὰ σει-
ρὰν εἰς τὰς σιαγόνας τῶν χερσαίων, καὶ πολλῶν ἐνύ-
δρων ζώων, καὶ σκεπασμένα μὲ τὰ οὖλη, καὶ χρησι-
μεύοντα διὰ νὰ κόψων καὶ μασσήσων τὴν τροφήντων· εἰς
τὸ ἐμπόριον ἐμβαίνουν πολλῶν ζώων τὰ οδόντια· δηλαδὴ

Ὀδόντια Ἐλεφάντων. Ἰδὲ ἘΛΕΦΑΝΤΟΔΟΥΤΣ.

Ὀδόντια Ἰπποποτάμου. Ἰδὲ ἸΠΠΟΠΟΤΑΜΟΣ.

Ὀδόντια Ὀψαρίων. Αὐτὰ εὐρίσκονται θαμμένα
ὑπὸ τὴν γῆν εἰς τὰ μέρη τῆς Σιβηρίας, καὶ Ῥωσικῆς
Ταρταρίας, καὶ πολλοὶ ὑπολαμβάνουσιν ὅτι εἶναι ἐλε-
φαντόδοντες θαμμένοι ἐκεῖ ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς πανωλε-
θρίου κατακλυσμῆ. Χρησιμεύουν ὅσα καὶ οἱ Ἐλεφαντό-
δοντες, καὶ ἰδὲ ἐκεῖ· οἱ Γάλλοι τὰ λέγουν Dents de
Bahamots, ἢ Mamout· ἡμεῖς δὲ τὰ λέγομεν κοινῶς Ὀ-
ψαροκόκκαλα. Ἰδὲ ἘΛΕΦΑΝΤΟΔΟΥΤΣ.

Ὀδόν-

Ὀδόντια Χοίρου. Χρησιμεύουν διὰ τὸ στίλβωμα τῷ χαρτίου εἰς τὰς γράφοντας, κατὰ τὸν Ἀσιατικὸν τρόπον μὲ τὸν κάλαμον.

Ὀδόντια λέγονται αἱ κατὰ σειράν ἀκίδες ὅλων τῶν ἐργαλείων, ὡς τῶν κτενίων, τῶν μιταρίων, τῶν λαυαρίων, τῶν πριονίων, καὶ πολλῶν ἄλλων σιδηρῶν ὀργάνων, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν τροχῶν εἰς τὰς μηχανὰς τῶν ὀρολογίων, υδραυλικῶν μύλων, κ. τ. λ.

Ὀδοντόπλεκτον, ἢ **Ὀδοντωτὸν πλέγμα,** ἢ **Ἰταλογαλλιστὶ Δαντέλλα,** καὶ ἰδὲ εἰς τὴν Δέξιν ταύτην περὶ τῆς ὀνομασίας ταινία λεπτή, καὶ ἀραιὰ πλεκομένη ἐπάνω εἰς προσκέφαλον μὲ καρβοβελόνας (τὰς ὁποίας ὀδόντας, καὶ διὰ τῆτο ὀδοντωτὴν τὴν ταινίαν ταύτην λέγουσιν) εἰς αὐτὸ κατὰ σειράν ἐμπροσθηγμένας, καὶ κινουμένας κατὰ τὴν χρείαν τῆς τέχνης, καὶ τὴν κίνησιν τῶν ἀτρακτίων μὲ τὸ νῆμα, τὸ ὁποῖον εἶναι χρυσῆν, ἢ ἀργυρῆν, γνήσιον, ἢ κίβδηλον, ἢ μεταξωτὸν, ἢ λιγόν, κ. τ. λ.

Πλέκονται εἰς τὴν Εὐρώπην, ἤτοι Γαλλίαν, Γερμανίαν, Ἑλουντίαν, καὶ ἄλλα μέρη πλῆθος ὀδοντοπλέκτων, καὶ κατὰ παντοίους τρόπους, ἄνθη, ὕλην, πλάτος, κ. λ. καὶ χρησιμεύουν εἰς ὤσας, καὶ ἀντὶ προσσωτῶν, καὶ ἄλλους στολισμοὺς ἐνδυμάτων, καὶ πύλων τῶν γυναικῶν, καὶ παιδίων, καὶ κατὰ τὴν κοσμητικὴν ὄρεξιν τῶν γυναικῶν δαπανῶνται ἀπειροὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ ἐκείθεν φέρονται εἰς τὴν Τουρκίαν μερικαὶ διὰ τὴν τοιαύτην χρῆσιν, πωλούμενα παρὰ τῶν λεπτοπύλων μὲ τὸν πῆχυν.

Μερικαὶ φίλεργοι πολίτισσαι πλέκουν μὲ τὴν βελόνην διὰ χρῆσίντων ἐξαιρετὰ ὀδοντόπλεκτα κατὰ τὰ Εὐρωπαϊκὰ πρωτότυπα, καὶ ἂν συμπεριλάβωμεν ὡς εἶδος αὐτῶν τὰς λεγομένας Βιβίλας, αἱ ὁποῖαι διαφέρουν εἰς τὸ εἶναι στερεώτεραι τῶν ὀδοντοπλέκτων, ἢμποροῦμεν μὲ τόλμην εἰπῶμεν, ὅτι καὶ ὑπερτερῆν ἄλλα γίνονται ἀκριβώτεραι διὰ τὸ δυσκολώτερον τῆς πλεκτικῆς ταύτης.

Αἱ ἰδιουυμέμεναι ἔτω Βιβίλαι πλέκονται μὲ τὴν βελόνην ἐπάνω εἰς ὡαν ἀπὸ μεταξωτὴν κλωστήν, καὶ κατὰ τὰ διάφορα χρώματα τῶν φυσικῶν ἀνθέων, καὶ καρπῶν χρωματίζονται ἐξαιρέτα, καὶ πολὺ στερεώτερα ἀπὸ τὰ κυρίως ὀδοιπόπλεκτα· πολλάκις γίνονται μὲ τὸν τρόπον τοῦτον σακκούλαι διὰ νομίσματα, καὶ διὰ καπνόν, καὶ ὅλαι δαπανῶνται εἰς τὸν τόπον μὲ ζήτησιν.

ΟΙ'ΝΟΣ, τὸ κρασί, τῆ ὁποίου ἡ κατασκευὴ διεδόθη ἀπὸ τῆς Ἑλληνας εἰς τοὺς Εὐρωπαϊούς, ὡς μαρτυρεῖ ἡ λέξις αὕτη πολιτογραφηθεῖσα διὰ τὰς Λατινικὴν, Γαλλογρικὴν, καὶ Σθλαβονικὴν γλώσσας, καὶ τὰς ἐξ αὐτῶν, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς δὲν ἰξεύρω πῶς παραιτήσαντες, μεταχειρίζομεθα τὸ Κρασί, καὶ ἰδὲ τοῦτο.

ΟΙ'ΝΟ'ΝΑΜΑ, τὸ κοινὸν καὶ πρωτεκβαλμένον Ῥακί. Eau de Vie.

ΟΙ'ΝΟ'ΠΝΕΤΜΑ (Esprit de Vin) τὸ δευτερεκβαλμένον, ἢ μετεκβαλμένον. Ἰδὲ περὶ ἀμφοτέρων ΝΑ'ΜΑ.

᾽ΟΚΤΑΠΟ'ΔΙ. Εἰς ὅλον τὸ Ἀρχιπέλαγος ὄψαρυσι-ται πολλὰ, καὶ καλὰ ὀκταπόδια, καὶ ἐκεῖ τρώγονται νωπὰ εἰς τὰς νηστείας, καθὼς αἱ σηπίαι· διὰ δὲ τὰ μακρινὰ μέρη στέλλονται ξηρὰ, καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ καλύτερα γίνονται εἰς τὸ Τρίκαιρι· τὰ Μοσχονήσια ὁμοίως εὐγάζουσι πολλὰ· τὰ ὀξυδάτα εἶναι ὀλίγα· στέλλονται καὶ διὰ τὴν Ῥωσσίαν, ὅπου τῶρα ἐμποδίσθη ἡ εἴσοδος.

᾽ΟΜΜΑΤΑ ΚΑΡΚΙ'ΝΟΥ, ἢ Καρκινώματα. Ἰδὲ ΚΑΡΚΙ'ΝΟΣ.

᾽ΟΜΜΑΤΟΤ'ΕΛΙΑ, ὄργανον διὰ νὰ εὐκολυνθῇ ἡ ὄρασις χρήσιμον εἰς τοὺς γέροντας, καὶ τοὺς μύωπας, (κοντοφθάλμεις) συνθεμένον ἀπὸ δύο φακῆς, ἢ στρογγύλα ὑελία, συνδεμένα μὲ μεταλλικόν, ἢ ὀστρέου χελώνης σύνδεσμον, καὶ προσαρμοζόμενον πλησίον τῶν ὀμμάτων.

Ἡ χρυσίμη αὕτη ἐφεύρεσις δὲν ὑπερβαίνει τὴν ΙΓ'. Εἰκατονταετηρίδα, καὶ ἀποδίδεται εἰς τὸν περικλεῆ Γαλιλαῖον, ὁ ὁποῖος ἐγδέχεται νὰ τὴν ἐτελειοποιήσεν, εἰάν

δὲν

δὲν τὴν ἐπενόησεν πρῶτος αὐτὸς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐφευρέθησαν τὰ Τηλεσκόπια.

Τὰ ὀμματοῦελία τῶν γερόντων ἔχουν τὸν ὕελον κοίλον πρὸς τὸ ὀμμάτι, καὶ τῶν μυώπων, ἐκ τῆ ἐναντίας κυρτόν· τέτων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἶναι πράσινα, καὶ ἐκείνων λευκά.

Εἶναι δὲ καὶ διπλᾶ ὑελία διὰ τοὺς ἐσχατογήρους, πρεσβύτας.

Ὁ δὲ συνδέσμος ἢ εἶναι ἀπλῆς, καὶ ἐπιτίθεται εἰς τὴν ῥίνα τὸ δίοπτρον τέτο· ἢ τεχνικώτερος, καὶ προσαρμοζέται εἰς τοὺς μίγυγας μὲ δύο ἑλατὰ τῆς ἰδίας ὕλης τῆ συνδέσμου ἐπακουμβίσματα, διὰ τὰ μὴ συνθλίβουσι τὴν ῥίνα τῶν μεταχειριζομένων.

Γίνονται δὲ καὶ ἄλλα διὰ τῆς μύωπας μὲ ἓνα ἢ δύο ὕελους βαλμένους εἰς θήκην, ἐκβαλλομένους μὲ τὴν περιστροφὴν, καὶ προσαρμοζομένους εἰς τὸ ὀμμάτι μὲ τὸ βάσταγμα τῆς χειρὸς διὰ προσωρινὴν παρατήρησιν, καὶ εἰς ὅλα τὰ εἶδη ταῦτα εὐδοκίμων οἱ Ἄγγλοι, καὶ ἐγκρίνονται τὰ ἔργα τῶν χειρῶν των. Μεταφέρονται λοιπὸν ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν τὰ καλλήτερα, καὶ ἀπὸ τὴν Γερμανίαν τὰ πολλὰ, ἀλλὰ κατώτερα, καὶ πωλοῦνται παρὰ τῶν λεπτοπώλων.

Γνωρίσματα τῶν καλλιτέρων εἶναι ἡ προσωπικὴ δοκιμὴ τοῦ μεταχειριζομένου.

ὈΝΙΣΚΟΣ, τὸ παρὰ τῶν Λατίνων Asellus, παρὰ τῶν Σκανδιναβῶν, ὡς κατωτέρω, παρὰ τῶν Γάλλων Mogue, παρὰ τῶν Ἰταλῶν Merluzzo, καὶ παρὰ τῶν Ἰσπανῶν Bacalao, Ὀφάρι εὐρισκόμενον, καὶ ἀλιευόμενον εἰς τὸν ὑπερβόρειον Ὠκεανόν, ἀρκετὰ χονδρὸν, ἀσχημοπρόσωπον, μὲ τὰ ὀδόντια εἰς τὸν μυχὸν τῆ στόματος, τὸ δέρμα μαυροδερὸν εἰς τὴν ῥάχην, καὶ ὑπόλευκον εἰς τὴν κοιλίαν, μὲ λέπια λεπτά καὶ διαφανῆ, καὶ λευκὸν κρέας.

Εἰς τὴν γεῦσιν δὲν εἶναι τόσον πολὺ νόστιμον, καὶ εἰς τὸν στόμαχον βαρύτερον, διότι εἶναι τραχὺ, σκυτῶδες, καὶ δύσπεπτον, διὰ τέτο πρὸ τῆ νὰ τὸ ἐψήσουν, ἢ:οι

ἤτοι μαγειρεύουν τὸ κοπανίζον πολὺ, καὶ μ' ὅλον τοῦτο χρειάζεται δυνατὸν στομάχι.

Εἰς τὰ παράλια τῆς Νορβηγίας κάμνουν μέγα ἐμπόριον εἰς αὐτὸ τὸ ὄψαρι, τὸ ὁποῖον οἱ Σκανδιναβοὶ διαιρῶν εἰς πέντε εἶδη ὀνομάζοντές τα, Kabliau, Dors:h, Sey, Kolié, καὶ Lauge. Ταῦτα δὲ ὁ Λινναῖος ἐκθέτει Morghua, Collarias, Pollachius, Aeglescrins, καὶ Molua. Λατινικώτερον ὅμως, καὶ γενικώτερον, ἐπὶ τῆς τους ὄνομα ἔβαλε τὸ Gadus, Γάδος.

Ὅλη ἡ Παρωκεανῆτις Εὐρώπη δαπανᾷ πλῆθος πολὺ, καὶ οἱ Νορουηγῖται ἢ Νορβεγιοὶ πωλῶν μεγάλας ποσότητας· διότι ἀπὸ αὐτὰ τὰ ὄψαρια ἐκβάλλουν τέσσαρα εἶδη, ἤτοι τὰς κοιλίας, τὰς γλώσσας, τὰ ὠὰ, καὶ τὴν πιμελὴν, ἢ ἔλαιον τοῦ ἥπατος.

Αἱ κοιλίαι ἀλατισμέναι βάλλονται εἰς βαρύλλια ἕξ περίπου κανταρίων.

Αἱ γλώσσαι ὁμοίως εἰς βαρύλλια τεσσάρων κανταρίων σχεδόν, ἀλλ' ἀμφότερα εἶναι ὀλίγον ζητημένα, καὶ διὰ τοὺς πτωχοὺς χρησιμεύουν, ὅθεν εὐθυνά.

Τὰ ὠὰ ἀλατίζονται ὁμοίως εἰς βαρύλλια διαφόρων μεγεθῶν, καὶ χρησιμεύουν διὰ δέλταρ εἰς τὸ ὄψαρευμα τῶν τριχιῶν, διότι τρέχουν σωρηδόν οἱ τριχίαι νὰ φάγουν ἀπὸ αὐτὰ ριπτόμενα εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οἱ ἀλιεῖς τοὺς συνάξουν μὲ τὰς σαγήνας των· μόνοι οἱ παρωκεανῆται Γάλλοι λαμβάνουν ἀπὸ τὴν Νορουηγίαν ἑτησίως 16 φορτώματα παραβίων δι' αὐτὴν τὴν χρῆσιν.

Ἡ πιμελή, ἡ ὁποία καθὼς πολλάκις εἶπομεν ὀνομάζεται ἔλαιον παρὰ τῶν Εὐρωπαίων, χρησιμεύει διὰ τὴν βυρσοδεψίαν, καὶ τὰς λύχνους, κ. τ. λ. καὶ μεταφέρεται εἰς βαρύλλια ζυγίζοντα περὶ τὰ 4 καντάρια.

Πέμπτη καὶ μεγίστη πραγματεία εἶναι τὸ σῶμα, ἤτοι τὸ κρέας τοῦ ὄψαριου, τὸ ὁποῖον ταριχεύεται κατὰ τρεῖς τρόπους, ἤτοι γαράτον ἀλατισμένον εἰς τὰ βαρύλλια, ξηραμένον εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ταριχευμένον, καὶ ξηραμένον, περὶ τῶν ὁποίων λέγομεν κατὰ σειράν.

Γαράτος Ὀνίσκος γίνεται καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ὀψάρια, ἤτοι καθαριζόμενος ἀπὸ τὰ ἐντόσθιά του, σχιζόμενος ἕως τὸν ὀμφαλόντου, πλυνόμενος, καὶ βαλλόμενος εἰς τὰ βαρύλλια μὲ καλὴν παρατήρησιν.

1. Νὰ ἦται τὸ παχύτερον, καὶ καλῆτερον ὀψάρι.

2. Νὰ στρωθῇ τὸ βαρύλλι εἰς τὸν πάτον μὲ πολὺ ἄλας.

3. Νὰ γεμίση πανταχόθεν τὸ ὀψάρι μὲ ἄλας διὰ νὰ μὴ ἐγγίξη μὲ τὰ ἄλλα εἰς τὸ στείβαγμα των.

4. Νὰ στειβαχθῇ πάντοτε μὲ τὴν κοιλίαν ἐπάνω, καὶ τὴν ράχην κάτω, ἢ πρὸς τὰ πλάγια τῆ βαρυλλίου διὰ τὰ τὸ διαπεράσει τὸ ἄλας εἰς τὴν ράχην, καὶ νὰ μὴ γένη ὑποκόκκισον τὸ κρέας τε, τὸ ὁποῖον εἶναι σημεῖον εὐρωτιάσεως, καὶ σήψεως.

Αὐτὸς εἶναι ὁ καλῆτερος τρόπος τῆ ταριχεύματος, ἀλλ' ὀλίγα γίνεται ἔτι, καὶ σχεδὸν ὅσα εἶναι διὰ χρῆσιν τῶν ἀλιέων διὰ δῶρον.

β. Ξηραμένος εἰς τὸν αἶρα, ὁ ὁποῖος καὶ διακριτικώτερον ὀνομάζεται Βακαλάος. Σχίζεται εἰς δύο κατὰ μῆκος, καὶ ἀφήνεται συγκρατούμενος εἰς μερικὰ μέρη ἀπὸ ὀλίγον δέρμα, πλύνεται καλὰ πανταχόθεν, καὶ μὲ ἄλας πολὺ στειβάζεται εἰς μεγάλα βαρύλλια μὲ τὸ δέρμα πρὸς τὸν πάτον τῆ βαρυλλίου· μετὰ μερικὰς ἐβδομάδας, ἀφ' ἧ τὸν διαπεράσει τὸ ἄλας, τὸν ἐκβάλλουν, τὸν τεινάσσουν ἀπὸ τὸ ἄλας, καὶ βάλλουν τὰ κομμάτια μὲ τὸ κρέας ἐπάνω εἰς σανίδα χωριστὰ καθ' ἓν, καὶ ἀφ' οὗ ξηρανθοῦν εἰς τὸν αἶρα, τὰ συνάζουν, τὰ ἀλατίζουν, καὶ τὰ στειβάξουν εἰς βαρύλλια, καὶ τὰ πωλοῦν.

γ. Ξηραμένος εἰς τὴν πέτραν, ὁ ὁποῖος διὰ τοῦτο καὶ Stockfisch λέγεται παρὰ τῶν Σκανδιναβῶν, καὶ τῶν ὀλλανδῶν, καὶ Ἀγγλων, διότι Stock ἢ πέτρα, καὶ Fisch τὸ ὀψάρι κατ' ἐκείνους.

Τὸ παχύτερον καὶ μεγαλῆτερον ὀψάρι ξηραίνεται εἰς τῆτον τὸν τρόπον· σχίζεται ἀπὸ τὸ μέρος τῆς κοιλίας ὀλόκληρον, ἀνοίγεται, καὶ πλύνεται καλὰ, ἔπειτα ἢ κρεμάται εἰς τὸν αἶρα, ἢ βάλλεται ἐπάνω εἰς

πέ-

πέτρας ἕως νὰ ξηρανθῇ μὲ τελειότητα· καὶ μετὰ ταῦτα δένεται, δημωνιάζεται, καὶ πωλεῖται.

Τὸ μεγαλύτερον εἰσόδημα τῆς Νορουηγίας γίνεται ἀπὸ αὐτὸ τὸ ὄψαρευμα, καὶ ἄλλατινα· περὶ τὰ 1,000 καράβια φορτώνονται κατ' ἔτος εἰς τοὺς λιμένας της μὲ αὐτὴν τὴν πραγματείαν· ὥστε καὶ βασιλικὴ διαταγὴ ἐγένε πῶς τὰ ταριχεύονται οἱ ὀνίσκοι, καὶ νὰ ἐτοιμάζονται, καὶ νὰ πωλῶνται.

Ἄλλ' εἰς τὴν Νορουηγίαν ἦναι μέγα τέτο τὸ ὄψαρευμα τῷ Ὀνίσκου, εἰς τὴν ἀντικρὺ ταύτης Βορείαν Ἀμερικὴν γίνεται μέγιστον, κατὰ τὴν λεγομένην Νέαν Γῆν (Terra Nova) τὸ Ἀκρωτήριο τῶν Βρετάνων (Cap Breton) καὶ τὰ πλησιόχωρα μέρη. Πρὸς ἀπόδειξιν τήτου ἀρκεῖ νὰ ἰξεύρωμεν, ὅτι κατὰ τὴν παρατήρησιν τῆς ἐμπορικῆς ἐφημερίδος, καὶ τοῦ Μηνύτωρος εἰς τὸ 1760 ἔτος ἔλαβεν ἡ Ἀγγλία, καὶ λαμβάνει κατ' ἔτος 1,000 βαρύλλια ἔλαιον ἀπὸ τὸ ἥπαρ (σηκότι) τοῦ ὄψαρίου τήτου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἀπὸ 6 ἥπατα δίδεται 1 μεσέτα ἔλαιον, καὶ 32 τέτων κάμνουν 1 γελῶνι, καὶ 240 τέτων συριστῶσι τὸ βαρύλλιον, χρειάζονται εἰς 1 ἀπὸ αὐτὰ 43,000 ὀνίσκοι· καὶ τὰ 1,000 βαρύλλια φέρουν τὴν μέγιστην ποσότητα τῶν 43,000,000 ὄψαρίων ἀλιευομένων κατ' ἔτος ἀπὸ τῆς Ἀγγλous· ἀλλὰ τότε καὶ οἱ Γάλλοι ἐνησχόλουν 16,000 ναύτας ἐτησίως εἰς αὐτὸ τὸ ὄψαρευμα, καὶ ὅλαι αὐταὶ αἱ ποσότητες δαπανῶνται εἰς τὴν Ἰταλίαν, Ἰσπανίαν, Πορτογαλίαν, καὶ τὰ βόρεια μέρη τῆς Εὐρώπης, καὶ τῆς Ἀμερικῆς συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Γαλλίας, καὶ Ἀγγλίας.

Ἡ Ἀγγλία ὑπερτεροῦσε καὶ τότε τὴν Γαλλίαν εἰς αὐτὸ τὸ ἐμπόριον, καὶ τῶρα θαλασσοκρατοῦσα τὸ οἰκειοποιήθη ὅλον, καὶ ἀπολαμβάνει μέγα ὄφελος· ἡ Δανία ἐπέγει τὸν δεῦτερον τόπον μὲ τὴν Νορουηγίαν, καὶ Γροενλάνδαν, καὶ Σπιτζβέργην.

Κατὰ δὲ τὴν ποιότητα, ὅλοι ὁ ταριχευόμενος, ἢ ξηρὸς Ὀνίσκος, ἢτοι Βακαλάος, ἢ Στοκφίς οἱ ὄψαρευθέντες τὴν ἀνοιξιν εἶναι καλλήτεροι· ὅσοι δὲ τὸ θέρος, καὶ

φθι-

φθινόπωρον κατώτεροι, καὶ ὅσοι τὸν χειμῶνα ἐννοῦνται τῆς ἀνοίξεως, διότι τότε ταριχεύονται ὄντες παγωμένοι τοὺς τρεῖς μῆνας τοῦ χειμῶνος.

Οἱ Δανοὶ ἀλατίζοντες τοὺς μὲ ἄλας θαλάσσιον (τὸ ὁποῖον εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῶν ὄψαριων εἶναι ἀρμοδιώτερον) τὰς κάμνουں καλκτέρας· τῶν δὲ Ἄγγλων ὄντες ἀλατισμένοι μὲ ὄρυκτὸν ἄλας χάνουν ὅλον τὸ πάχος των διὰ τὴν βρωτικὴν δυνάμιν του· μ' ὅλον τοῦτο ὅλοι ἐξοδεύονται.

Ταῦτα συνοπτικῶς περὶ τοῦ ἀλιεύματος, καὶ ἐμπορίου τήτου, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν μετέχομεν, ἐτ' ἤμποροῦμεν γὰρ μεδέξωμεν ἡμεῖς διὰ πολλὰ ἀνυπερπήδητα ἐμποδία· ἀλλ' ἢτε κατ' εἰσκομιδὴν λαμβάνομεν ἐμπορικῶς.

Τὸ Ἐλαιὸν τῆς Ἡπατος τῆς Ὀνίσκου συναίεται ἕτω· βάλλονται τὰ ἥπατα εἰς σκάφην, καὶ σιπόμενα ἐπιπλέει τὸ πάχος τήτου, καὶ συναίεται ἀπὸ τῆς ἐπιστάτας, καὶ βάλλεται εἰς τὰ βαρύλλια, χωρὶς ἄλλον κόπον, ἢ μηχανήν.

ἽΟΝΤΞ, ὄρυχος, τὸ οὔχι· εἰς τὸ ἐμπόριον χρησιμεύει τὰ οἰύχια ἢτοι αἱ χηλαὶ τῶν ἵππων, καὶ τῶν λοιπῶν μονούχων ζώων. Ἴδὲ ΚΕΡΑΤΟΝ.

ἽΟΝΤΞ, πετράδιον, ὁ Ἀχάτης. Ἴδὲ ἈΓΑΘΗ.

ἽΟΞΟΣ, τὸ Ὄξειδι, ἢτοι κρασί ὄξινόν, ἢ καθ' ἑαυτὸ, ἢ καὶ μὲ κατασκευήν. Γίνεται δὲ ὄξειδι καὶ ἀπὸ τὸν Ζύθον, καὶ τὸν Ὀπωρόζωμον, ἢτοι Κίδρον, καὶ ἀπὸ τὸ βρόχιον νερὸν τῆς ἀνοίξεως.

Τὸ ἐμπόριον γνωρίζει τὸ ὄξειδι τοῦ κρασίου, καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις προβλέπεται ἀπὸ τὸν Κόλπον τῆς Νικομηδείας, ὅπου οἱ χωρικοὶ κάτοικοι, καὶ διὰ τὴν ἀχρειότητα τῶν σταφυλῶν, καὶ δριμύτητα τὰς κάμνουں ὅλας ὄξειδι, καὶ ἀπὸ αὐτὸ στέλλεται μερικόν, καὶ διὰ τὰ Ῥωσικὰ παράλια τῆς Μαύρης Θαλάσσης. Ἀρετὴ τῆς ὄξειδίου εἶναι ἡ δριμύτης, καὶ καθαρότης· τὸ λευκότερον προτιμᾶται, ἐπειδὴ δὲν χρωματίζει τὸ φαγητόν, εἰς τὸ ὁποῖον βάλλεται ὡς ἄρτυμα, ἕτε τὰ ταριχευόμενα μὲ αὐτὸ ὄστρακοδέσματα, καὶ χέρτα.

ἽΟταν

Ὅταν βάλῃς εἰς τὸ ὀξειδι φύλλα ῥόδα, ἢ τὸ ἀφήσης εἰς τὸν ἥλιον τὸ θέρου ἀποκτᾶ εὐωδίαν, καὶ λέγεται Ῥοδόξειδον, καὶ εἶτι ἄλλο ἄνθος, ἀποτελεῖς ἀνδόξειδον.

ΟΞΕΙΔΩΤΑ, καὶ χυδαιότερα ὀξειδάτα, ἢ Μαρινάτα λέγονται τὰ καλαμάρια, ὀκταπόδια, σιπίαι, ὀστρακοδέρματα, καὶ ἄλλα τοιαῦτα φυλαττόμενα εἰς χύτρας, ἢ βαρύλλια μὲ ὀξειδι, καὶ στελλόμενα ὅπως εἶναι ζητημένα. Ὀμοίως δὲ καὶ καρποὶ, ὡς ἐλαῖαι, πιπερικαί, βρυοκαί, καὶ τὰ τοιαῦτα εἰς ὅλα χρειάζεται τὸ δριμύτερον ὀξειδι διὰ τὰ ἦναι καλά.

ΟΞΥΚΕΔΡΟΣ. Εἶδος Ἀρκυόθου μᾶλλον, ἢ Κέδρου μικρῷ, γινομένη εἰς τὴν Φοινικίαν, καὶ Κυλικίαν, καὶ εἰς τὴν πατρίδα μὲ ξύλον κόκκινον, εὐωδες, ὡς τῆς κυπαρίσσου, μὲ φύλλα ἀειθαλῆ, καὶ καρπὸν ὡς τοῦ κέδρου ἢ μεις τὴν ὀνομάζομεν Μερσίαν.

Εἰς τὰ θερμὰ κλίματα ἀπεστάζει κόμμι ἐπονομαζόμενον Βερονίκη, καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀληθὴς Σανδαράχη.

ὈΠΑΛΟΣ, πετράδιον ἐμφαῖνον διάφορα χρώματα κυανοῦν, πορφυρῶν, πράσινον, κίτρινον, καὶ κόκκινον, ἐνίοτε δὲ καὶ μαῦρον, καὶ λευκὸν, ἢ γαλάζιον. Φαίνεται δὲ ὅτι ἔλα αὐτὰ ἀποτελεῖνται μὲ τὴν ἀντανάκλασιν τοῦ φωτός εἰς ἓν ἢ δύο φυσικὰ χρώματά τε, καθὼς συμβαίνει εἰς τὰ πρίσματα τῆς ὀπτικῆς ἵδιότητος ἀνσπάσης τὸν ὄπαλον δὲν μένει ἡ ποικιλότης αὕτη, καθὼς καὶ εἰς τὰ ῥηδέντα πρίσματα συμβαίνει.

Διὰ τὸ πολύχρον τούτο τιμᾶται σχεδὸν ὡς τὰ σαπφείρια, καὶ τὰς ἀγθρακας, εὐρίσκεται δὲ καὶ εἰς τὴν Κύπρον, Ἀραβίαν, καὶ τὴν Αἴγυπτον, καὶ ἐγκρίνεται ἢ δὲ εἰς τὴν Βοημίαν, καὶ Οὐγκαρίαν ἀνορυσσομένη, εἶναι ψευδόπαλος, καὶ Ἀστερία παρὰ τῶν Παλαιῶν ἐκαλεῖτο. Ἴδὲ ταῦτα.

ὈΠΙΟΝ, τὸ Αὐχιόνι Τερκιστὶ λεγόμενον, χυμὸς τῆς Μηκωνίου (παπαρνας) χόρτου, συραζόμενος εἰς τὴν Ἀσίαν, τοῦ ὁποίου ὁ ἀκάθαρτος διονομάζεται Μηκόνειον.

Σπείρεται τὸ χόρτον τῆτο εἰς πολλὰ χωράφια τῆς Ἀσίας, καὶ Συρίας, (τὸ ὁποῖον εἶναι καλλίτερον ἀπὸ τὸ γινόμενον εἰς τὰς Ἰνδίας) καὶ ἀφ' οὗ ἀρχίσῃ νὰ χονδρύνῃ τὸ κεφάλιτε, σχίζεται τὸ καλάμι (ὁ καυλός τε) καὶ συνάξεται ὁ γαλακτερός ὀπός, ἢτοι τὸ Ὀπιον, ἐπαναλαμβανόμενον τὸ σχίσμα ἐκδίδει Ὀπιον κατώτερον, καὶ ἐκ τρίτης ἀκόμη κατώτερον· ἔπειτα τὸν ζυμώνει μὲ νερόν, καὶ μέλι ἕως νὰ γέγῃ σῶμα ὡς πίσσα, καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ λεγόμενον Ὀπιον.

Μικρόν δὲ τὸ κατασκευαζόμενον μὲ τὰ ἐσχισμένα κεφάλαια τοῦ χόρτου, καὶ τὴν ἀνωτέρω ζύμωσιν.

Γνωρίσματα Ὀπίου καλῆ εἶναι, τὸ ξηρότερον, καὶ μελαγχρότερον, μὲ βαρσίαν, καὶ ὑπνωτικὴν ὀσμὴν, καὶ ἐλεύθερον ἀπὸ πολλὰ φύλλα, μὲ τὰ ὅποια τυλίσσεται.

Δαπανᾶται πολὺ Ὀπιον εἰς ὅλην τὴν Ἀσίαν, καὶ Ἀσιατικὰς Νήσους διὰ τὴν κοινὴν μεταχείρισιν τῶν κατοίκων διὰ μεθυστικόν· ὥστε μόνη ἡ Βαχὰρ Ἐπαρχία πωλεῖ ἐτησίως περὶ τὰς 190,000 ὀκάδας· ἡ Εὐρώπη τὸ μεταχειρίζεται δι' ἰατρικὸν ὑπνωτικόν, καὶ ναρκοτικόν.

ΛΑΥΔΑΝΟΝ ὀνομάζεται τὸ παρὰ τῶν Φαρμακοπώλων ἐξαντλέμενον ἀπὸ τὸ Ὀπιον μὲ βρόχινον νερόν, καὶ μὲ οἰνόπνευμα· τὸ δὲ Λαύδανον Ὀπιῶδες, εἶναι σύνθετον μὲ ἄλλα εἶδη· εἰς τὴν μεταχείρισίν του χρειάζεται προσοχὴ, καὶ προσδιορισμὸς ἰατροῦ, διότι ἠμπορεῖ νὰ κοιμηθῇ τὸν ἀξύπνητον ὅστις τὸν μεταχειρισθῇ ἀστοχάστως, ἐκτὸς μόνον ἂν ἦναι συνειδησμένος, καθὼς πολλοὶ Ἀσιατικοὶ, οἱ ὅποιοι μεθῶν τρώγοντες πολλὰς δραχμάς, ἀλλὰ δὲν ἀποθνήσκου.

ὈΠΛΟΝ, τὸ κοινῶς Ἄρμα, ὄργανον, ἢ ἐργαλεῖον χρήσιμον εἰς τὸ νὰ ὑπερασπισθῇ τις ἑαυτὸν, νὰ καταπολεμήσῃ τὸν ἐχθρόν, καὶ νὰ φονεύσῃ τὰ ζῶα.

Διαιρεῖται τὰ Ὀπλα εἰς Πυροβόλα, ἕσα ρίπτουσι βόλια μὲ τὴν ὀρμὴν τῆς πυρίτιδος, καὶ εἰς Λευκά, καὶ εἰς Χειροβόλα.

Πυροβόλα εἶναι τὰ ἀκόλυθα.

Κανόνια, τὰ Τόπια.
 Βόμβαι, αἱ Βόμβαι.
 Τυφέκια.
 Καταπέλται πυρσβέλοι, τὰ Τρομπόνια.
 Πιστόλια, ἤτοι μικρὰ Τυφέκια.
 Πυροφόροι βολίδες, Γρανάται.

Λευκὰ Ὀπλα, ἤτοι Χειροκίνητα.

Σπάθη, τὸ Σπαθί.
 Μάχαιρα καμπύλη, τὸ Γιαταγάνι.
 Ἐγκοπὶς, τὸ Σατῆρι.
 Ἐγχειρίδιον, τὸ Χαντζάρι.
 Πέλεκυς, ὁ Παλτάς.
 Δόρυ, καὶ Κοντάρι, τὸ Μισράκι.
 Λογχοπέλεκυς, Κοντάρι μὲ πέλεκυν.
 Τυφεκολόγχη, ἡ Βαγιωνέτα.
 Ἀγκυλοσφύρα, τὸ Κιλῆγκι.

Χειροβόλα Ὀπλα.

Τόξον, τὸ Δοξάρι.
 Βέλος, ἡ Σαγίτα.
 Ἀκόντιον, Κοντάρι, ὡς Τζιρίτι μὲ λόγχην.
 Καταπέλτης, μηχανὴ πετροβόλος.
 Σφενδόνη.

Περὶ τῶν κυριωτέρων ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω θεώρησον εἰς τὰ ἴδια Ἄρθρα ἐκάστου· διὰ τὰλλα ἀρκεῖ γὰ συνεδίσης τὰ ὀνόματα, διὰ γὰ μὴ βαρβαρίζωμεν ἀναιδῶς, καὶ χωρὶς ἀνάγκην· καὶ ἐπειδὴ τὸ ἐμπόριον εἰς τὰ ὄπλα εἶναι πανταχοῦ ἐμποδισμένον, δὲν πρέπει γὰ εἶπαμεν περισσότερα εἰς ἐμπορικὸν Σύγγραμμα, ὅποιον εἶναι τὸ παρόν.

Διὰ τὰ χρησιμεύοντα εἰς τὸ κυτῆγι ἂν θέλῃς γὰ δια-
 τρίβῃς εἰς αὐτὸ, καὶ διὰ προφύλαξιν εἰς τοὺς ὁρόμους,
 αἱ ἐδοιπορῆς, Ἰδὲ ΤΤΦΕΪΚΙ, ΠΙΣΤΟΛΑ, ΣΠΑΘΙ,
 ΜΑΧΑΙΡΙ, κ. τ. λ.

ἜΓΓΑΝΑ ΜΟΥΣΙΚΑ εἰομάζονται ὅσα ἠχολογῶντα
 ἀποτελεῖν ἀρμονίαν, καὶ ἐξυπνῶν τὴν ἀκοὴν, εἶναι δὲ
 τριῶν εἰδῶν.

Μὲ Χορδὰς, ὡς Λύρα, καὶ Κιθάρα, Κύμβαλον,
 Ψαλτήριον.

Διὰ τοῦ Ἀνέμου, ὡς τὸ Ὀργανον, ἢ Σάλπιγξ,
 ὁ αὐλός, καὶ τὰ τέτα εἶδη.

Τὰ Κτυπώμενα, ὡς Τύμπανον, καὶ Τύμβalon,
 καὶ Κρόταλα (τὰ Ζίλια).

Ὅλων αὐτῶν καὶ τῶν ὁμοίων τὸ ἐμπόριον εἶναι μι-
 κρὸν, καὶ κατασκευάζονται ὅσα ἀνήκουν εἰς τὴν Εὐρω-
 παϊκῆς Μουσικῆν εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅσα δὲ εἰς τὴν Τυρ-
 κικῆν εἰς τὴν Ἐπιπράτειαν τοῦ Βασιλείου, καὶ μάλιστα
 εἰς τὴν Κωνσταντινῆπολιν.

ὈΠΩΡΑ, τὸ ὀπωρικὸν κοινῶς λεγόμενον, καρπὸς
 βρώσιμος τῶν δένδρων, καὶ γενικῶς ὅλων τῶν φυτῶν,
 ἐμπεριέχων, καθὼς καὶ οἱ μὴ ἐσθιόμενοι καρποὶ σπέρ-
 μα τῆς φυτῆς, καὶ χρησιμεύων προτέτι διὰ φαγὴ τῶν
 ἀνθρώπων, διότι ὅσοι καρποὶ τρώγονται ἀπὸ τῶν λοιπῶν
 ζῶα δὲν εἰομάζονται ὀπωρικά.

Εἰς πολλὰ Ἄρθρα τοῦτε τοῦ Βιβλίου ἡμπορεῖ γὰ πα-
 ρατηρεθῆ ἢ ἐμπερικῆ χρῆσις τῶν ὀπωρῶν, ὡς ἀμυγδά-
 λων, καρδιῶν διαφόρων, κακάων, καὶ ἄλλων παμπόλ-
 λων, αἱ ὁποῖαι ἔχουσι κέλυφος, ἢ στερεὸν σῶμα διαρ-
 κῶν πολὺν καιρὸν ἔχειν, καὶ μεταφερόμεναι εἰς διάφορα
 μέρη πωλεῖται.

Ἄλλαι δὲ ἔσαι ὑγραὶ, καὶ εὐσηπτοὶ χρησιμεύων διὰ
 φαγὴ τῶν ἐντοπίων ἀκόμη νωπαὶ, καὶ ἐμβαίνων εἰς τὸ
 ἐμπόριον, ἢ ξηραίνόμεναι, ὡς αἱ σταφίδες, τὰ ψιχο-
 κέρυσα, τὸ πιπέρι, τὰ διάφορα κοκκύμηλα, καὶ τὰ
 ὄμρια ἢ μὲ τὸν ζυμόντων, καὶ τοιαῦτα εἶναι, ὁ Μη-
 λόζωμος, ὁ Ἀπιόζωμος, τὰ κρασία αὐτά, καὶ ἄλλων
 καρ-

καρπῶν οἱ ζῶμοι, περὶ τῶν κυριωτέρων ἀπὸ τῆς ὁποίου λέγομεν εἰς τὰ ἴδια Ἄρθρα, ὅθεν δὲν μένει νὰ ἐκτανθῶμεν ἐδῶ, ἐπαναλαμβάνοντες τὰ ἴδια.

Ὁ πωρόζωμος λοιπὸν λέγεται ὁ ζῶμος, ἢτοι ὁ χυμὸς τῶν ὀπωρῶν κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐκθεσιν· ὁ ὁποῖος καὶ ἀπὸ τὰ ἴδια δένδρα, ἢ καρπὸν αὐτῶν ἐπονομάζεται, ὡς λεμονόζωμος, καὶ τὰ παρόμοια, ὅσα δηλαδὴ πωλῆνται εἰς ζῶμους διαμένοντας, καθὼς στραγγίζονται ἀπὸ τὸ ὀπωρικόν.

Ὁ πωρόζυθος δὲ ἠμποροῦμεν κατὰ διαίρεσιν σαφίστερον νὰ ὀνομάσωμεν ἐκεῖνον τὸν ζῶμον, ὁ ὁποῖος μετὰ τὸ ἀποστράγγισμά τε, βράζει, καὶ ἀλλάζει ποιότητα εἰς τὸ γλυκύτερον, ἢ δριμύτερον, ἢ μεθυστικόν· εἰς τα ὀνομάζωμεν κρασία, διότι δὲν ἔχουν ἐκείνην τὴν ποιότητα· ἀλλὰ ζύθους διακριτικώτερον, ἐπειδὴ πλησιάζουν περισσότερον εἰς τούτους, ἢ εἰς ἐκεῖνα.

Ἀπὸ πολλὰς σαρκώδεις ὀπώρας γίνεται ὀπωρόζυθος, καὶ χρησιμεύει δι' ἐμπόριον ἐσωτερικὸν καὶ ἐξωτερικὸν ἐπίοτε.

Ἀπὸ τὰ Μῆλα γίνεται τὸ παρά τῶν Γάλλων λεγόμενον, Cidre, τὸ ὁποῖον Κίδρον ὠνόμασα, καὶ ἴδὲ εἰς τὴν Λέξιν ταύτην.

Ἀπὸ τὰ Ἀπίδια γίνεται τὸ λεγόμενον κυρίως Ροιγέ ἢτοι Ἀπιόζυθος, καὶ συνωνυμέμενον πολλάκις Κίδρον· ἀλλὰ τῆτο εἶναι πολὺ κατώτερον ἀπὸ τὸν Μηλόζυθον ἐκεῖνον.

Ὁπωρόζυθον ἔχομεν εἰς τὴν Πόλιν μας ἀπὸ τὴν Τραπεζῦντα, φερόμενον εἰς βαρύλλια, καὶ πωλέμενον, καὶ μεταχειριζόμενον παρὰ πολλῶν διὰ δροσιστικὸν ποτὸν τὸ καλοκαῖρι, καὶ διὰ καρύκευμα συνεσθιόμενον μετὰ τῆς θρίδακας, τὰ κοινῶς μαϊύλια, καὶ μετὰ προσθήκης μαρύλια· αὐτὸς εἶναι τὸ κοινῶς γνωριζόμενον Ναρδέγκι, ἢ Λαρδέγκι γινόμενον κυρίως ἀπὸ τὸν ζῶμον τῶν Δαμασκηνῶν, καὶ Κοκκυμήλων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔχει πλῆθος ἢ Τραπεζῦς, καὶ ὅλη ἐκείνη ἢ Ἐπαρχία· ἢ γεῦσις τοῦ εἶναι ὑπόξυνος, καὶ τὸ χρῶμα τῆ καλῆ ὑπόξανθον.

Ἀπὸ